

РЕКОМЕНДАЦІЇ XIV ЧОТИРНАДЦЯТОГО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ФОРУМУ «ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВЕ БЮДЖЕТУВАННЯ: СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК»

2 березня 2017 року в рамках проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження», що реалізується ІБСЕД за підтримки USAID, відбувся Чотирнадцятий Фінансово-економічний форум на тему «Програмно-цільове бюджетування: становлення та розвиток».

У заході взяли участь представники Міністерства фінансів України та інших профільних міністерств, Державної казначейської служби України, комітету ВРУ з питань бюджету, обласних, районних та міських адміністрацій, фінансових органів об'єднаних територіальних громад, наукових кіл, донорських організацій, міжнародного експертного середовища та громадського сектору.

Фінансово-економічний форум був присвячений обговоренню актуальних питань запровадження програмно-цільового методу бюджетування на місцевому рівні. У ході обговорення було розглянуто досвід та досягнення запровадження ПЦМ при формуванні місцевих бюджетів України на рівні областей, міст та об'єднаних територіальних громад (ОТГ), окреслено основні підходи до розробки комплексної оцінки виконання бюджетних програм. Окрема увага була приділена обговоренню запровадження принципів гендерної рівності у бюджетний процес в Україні та підвищенню прозорості використання бюджетних коштів.

Подальший розвиток фінансової системи України неможливий без запровадження повноцінної системи планування і оцінки виконання бюджету за результатами, впровадження комплексної системи ключових показників ефективності, в тому числі результативних показників ефективності надання державних послуг на основі системи планування та прогнозування.

Першочерговим кроком, який необхідно здійснити, є встановлення безпосереднього зв'язку між виділеними бюджетними коштами та результатами їх використання. А це насамперед вимагає докорінної зміни підходів до формування результативних показників, які повинні відображати не стан використання бюджетних коштів, а рівень якості надання послуг та досягнення мети діяльності бюджетної установи.

Вирішення питань, які обговорювалися під час Форуму, підвищать ефективність використання бюджетних коштів, посилять спроможність органів місцевого самоврядування, зокрема, ОТГ, та сприятимуть проведенню реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади. Ураховуючи вищезазначене, а також те, що удосконалення методології ПЦМ є важливим завданням Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017–2021 роки, учасники Форуму надають нижче наведені **рекомендації**.

1. Удосконалити методологію ПЦМ для формування бюджетних програм (бюджетів органів місцевого самоврядування) виходячи з надання послуг громадянам-платникам податків, а не утримання установ, та встановлення стандартів надання таких послуг (2017-2018).

2. Програмно-цільовий метод складання та виконання місцевих бюджетів підвищує ефективність використання бюджетних коштів. Проте учасники Форуму підкреслили необхідність спрощення та удосконалення методології ПЦМ. Першочерговими завданнями цього процесу є:

- оптимізація бюджетних програм виходячи з надання послуг, а не утримання установ та встановлення стандартів надання послуг;

- якісний перегляд результативних показників, за якими здійснюватиметься оцінка використання публічних коштів;

Це забезпечить покращення структури бюджетів, створить єдині методологічні принципи розрахунку результативних показників. При цьому критерії якості послуг повинні бути сформульовані у стандартах їх надання, а результативні показники бюджетних програм мають відображати рівень досягнення стандартів.

3. Щорічно проводити регулярні навчання з ПЦМ із урахуванням змін до законодавства для співробітників органів місцевого самоврядування. При цьому особливу увагу приділити навчанню фахівців ОТГ (2017-2020).

4. Запропонувати ІБСЕД створити дискусійну платформу для регулярного обміну досвідом між представниками органів місцевого самоврядування та центральної влади для обговорення проблем, що виникають при роботі з ПЦМ та визначення подальшого розвитку управління бюджетними ресурсами (2017-2020).

5. Визначити, що реальним шляхом для підвищення результативності діяльності установ, які надають державні послуги, є залучення кожної з них до досягнення запланованих результатів виконання бюджетних програм (2017-2018).

Це дозволить проводити детальний аналіз, порівнювати результати роботи кожної установи, забезпечить прийняття ефективних управлінських рішень, що, в свою чергу, підвищить результативність роботи зазначених установ.

6. Міністерствам, відомствам та всім зацікавленим організаціям здійснити заходи щодо запровадження дієвої системи оцінки ефективності бюджетних програм (витрачання бюджетних коштів). Це підвищить ефективність їх виконання, сприятиме підвищенню прозорості бюджетного процесу та дозволить посилити зв'язок між методологією ПЦМ та стратегічним плануванням (2018-2020).

7. Покращити автоматизацію бюджетного процесу за ПЦМ. Забезпечити доступність програмного забезпечення для учасників бюджетного процесу різних рівнів, що беруть участь у формуванні бюджетних документів головним розпорядником бюджетних коштів. Це підвищить ефективність діяльності головних розпорядників та забезпечить якісний аналіз бюджетних документів на усіх етапах виконання бюджету (2017-2019).